GAZETA KRAKOWSKA

Nro 46.

z KRAKOWA dnia 10 CZERWCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 2 Czerwca.

Postanowieniem Nayiaśnieyszego Pana z dnia 4/16 Maia r. b.

WW. JXięża Marcellin Dzięcielski, Biskup Lubelski.

— — Mikołay Manugiewicz, Biskup Augustowski.

— — Jan Marcelli Gutkowski, Biskup Podlaski.

nayłaskawiey mianowani zostali Senatorami Królestwa Polskiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jegomość Postanowieniem z dnia 5/17 z. m. raczył nayłaskawiey mianować Jenerała Piechoty woysk Rossyyskich d' Auvray, Kawalerem Polskiego orderu Orła Białego.

Z Petersburga d. 4 Maia. D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Z powodu śmierci Króla Jmci Saskiego Frederyka Augusta, Dwór weźmie iutro żałobę na 4 tygodnie z zwykłą odmianą.

Onegday odprawiła się na polu Marsowem wielka i świetna parada woyskowa. N. Cesarz Jmć przybył o godzinie 11stey, a gdy przeieżdżał około szeregów, woysko czyniło honory, i radośne okrzyki niezmiernego tłumu widzów łączyły się z muzyką pułków. Defilowało potem całe woysko przed N. Cesarzem Jmcią. J. C. M. Wielki Xiążę Michał miał naczelne dowództwo nad całem woyskiem; piechotą dowodził Jenerał Adjutant Bistrom, a iazdą Jenerał Adjutant Depreradowicz. Znaydował się ogólnie 53 szwadronów iazdy, 25 batalionów piechoty i 10 kompaniy artylleryi, co wynosiło 27 Jenerałów, 82 officerów wyższych, 696 officerów i 26,984 żołnierzy. — NN. Cesarzowe i J. C. M. Wielka Xiężna były obecne na tey paradzie w poiaździe odkrytym, a J. C. M. Wielki Xiążę Następca Tronu był na koniu. Piękna pogoda sprzyiała tey paradzie.

Zmarła Pani Bataszew, między innemi znacznemi darami dla kościołów i ubogich, przeznaczyła także ieden z domów swoich, aby go przedano, i prowizyią od wziętych pieniędzy obrócono na wychowanie ubogich sierot płci oboiey. Dobroczynne te chęci uskutecznił exekutor testamentu. Za przedany dom wzięto przeszło 200,000 rubli, dano ie na prowizyią, i 16 sierot, to iest 5 chłopców, a 11 dziewczyn, ma bydź wychowanych w różnych instytutach z tego pobożnego funduszu.

Z Paryża d. 26 Maja.

Rozporządzeniem z dnia 21 mianował Król Radcę stanu i Intendenta skarbu koronnego, Barona Bouillerie, Ministrem stanu i członkiem tayney rady.

Onegday po południu odiechał cały Dwór do St. Cloud.

Powrócił tu z Londynu Poseł Angielski przy Dworze naszym, Lord Granville.

Kupcy w Palais-Royal podali Prefektowi policyi przełożenie, że gmach ten stał się mieyscem nieobyczayności i uczciwe rodziny wynoszą się z niego.

Podług listu z Baiony pod dniem 19 Maia przybył tam Silveira, stryy Margrabiego Chaves. Mówią, iż poróżnił się z swoim synowcem, który miał go zdradzić.

Nieiaki Corday, wuy znaney Karoliny Corday, która Marata zabiła, zkazany w Rouen został na 6letnie galerowe roboty i piętnowanie.

W zeszłym tygodniu zdarzył się rzadki wypadek, iż tyleż podróżnych przybyło z Dower do Kale, ile z tego miasta tamże odpłynęło, to iest 382.

Umarł tu Vicehrabia San Lorenco, niegdy Minister Króla Portugalskiego Jana VI. w Rio-Janeiro.

Francuzki Konsul Jeneralny w Alexandryi Drovetti przybył do Tulonu.

Z Rzymu d. 17 Maia.

Dnia 28 z. m. w Ankonie otworzony został nowo zbudowany teatr.

Oyciec Bonawentura Valiani, Kommissarz Ziemi S. w Livornie, otrzymał niezawodną wiadomość, że doniesienie o złupieniu S. Grobu w Jerozolimie i znieważenie Katolickich Kapłanów przez Turków iest zupełnie zmyślone.

Podług doniesień z Neapolu pod dniem 7 b. m. zapadł Król tak dalece na katar, iż leżeć musiał; lecz już się ma lepiey.

Z Madrytu d. 14 Maia.

Ministrowie, którzy poiechali na sobotnią radę do Araniuez, już tu powrócili. Dotąd, mimo przepowiadania, żaden nie iest zmieniony.

Przed 3 dniami przybyło dwóch gońców z Lizbony; ieden do Ministra spraw zagranicznych od sprawuiącego nasze interessa a drugi do Posłów Angielskiego i Portugalskiego. Twierdzą, iż oba przywieźli przełożenia Rządu Portugalskiego względem zdarzeń w Elwas, ponieważ przekonano się, że obserwacyyne woysko nasze porozumiewało się z buntownikami Portugalskiemi. Naczelny Wódź woyska obserwacyynego uczynił Królowi mocne przełożenie, ażeby rozkazał woysku albo zaraz wkroczyć do Portugalii, albo cofnąć się do Talavera dela Reyna, ponieważ w wszystkich korpusach wielkie zachodzi zbiegowstwo. Jenerał kapitan Galicyi takież zanosi użalenia.

Podług listów z Sewilli cały zachodni brzeg Andaluzyi stawiany iest w stanie obrony.

Umarł tu nagle Prezes Rady Kastyliyskiey Ignacy Martines de Villela.

Mówią, iż zakon Jezuicki, częścią przez zwrócone mu grunta, częścią przez uzyskane prowizyie, czynsze, &c. stał się w roku 1826 o 25 mill. franków bogatszym.

P. Roxas, który wysłany został za granicę dla zakupienia dzikich zwierząt do zwierzętalni Królewskiey, powrócił z ich transportem i wydać miał do 300,000 franków.

Z Lizbony d. 6 Maia.

Przybyły tu woyska gwardyi Angielskiey z swoią artyleryią.

Kapitan przybyłego tu w 61 dni w Rio-Janeiro kupieckiego okrętu przywieść miał listy do Reientki z poleceniem, aby ie sam w iey ręce oddał.

W Porto chwalone są bardzo czynność i dzielność, których Jenerał Stubb ciągle dokłada, do powiększenia osady i utrzymania miasta w stanie obrony, i niedawno otrzymał od patryotycznych kupców pożyczkę dla zaspokoienia potrzeb żołnierzy z powodu niedochodzącego żołdu.

W roku 1800 stolica nasza liczyła blisko 400,000 ludności; na ówczas widziano czasami 7 do 800 okrętów razem na Tagu. Teraz ta stolica posiada zaledwo 180,000 mieszkańców, a przybywaiący do portu Lizbońskiego okręt iest rzadkością. Zaburzenia wewnętrzne zniszczyły wszelkie czynności i odwagę do ich przedsiębrania.

— Dnia 9 —

Rejentka wyyść miała z niebezpieczeństwa. Mówią tu znowu o zmianie Ministrów. P. Moura Cabral Minister sprawiedliwości obiąć ma wydział spraw wewnętrznych, P. de Mello Breyner wydział sprawiedliwości, a P. Palmella były Poseł w Londynie wydział spraw zagranicznych. Ministrowie skarbowy i morski pozostaną na swoich mieyscach.

Godny Arcybiskup Elvasu w pasterskim swoim liście z powodu tamecznego buntu nazywa Don Pedro prawym naszem Królem *de facto* i *de jure*.

Woyska Angielskie i Portugalskie nie zrobiły wcale żadnego poruszenia, któreby odpowiadało Hiszpańskiemu obserwacyynemu woysku. — Jenerał Bouveri, dowodzący brygadą Angielską mieszka w domu Hr. Subserra na Campo Lide. Na rzeczonego Hrabiego miane iest baczne oko.

Z Londynu d. 22 Maia.

N. Król cierpi lekką boleść podagry; lecz sądzą, iż w następuiący Piątek znaydować się będzie mógł na tayney radzie. — Lord Kanclerz i P. Canning mieli w Sobotę u J. K. Mci posłuchanie. Tegoż dnia po południu odbyła się rada w mieszkaniu P. Canninga, na którey znaydowali się pierwszy raz mianowani niedawno trzey nowi gabinetowi Ministrowie, Margr. Landsdown, Hr. Carlisle i P. Tierney. Rada trwała od godziny 4tey do 6tey.

Wczoray oznaymił Lord Mansfield Izbie wyższey, iż z porady przyiaciół cofa zapowiedziany w dniu 7 b. m. swóy wniosek względem Katolików. Wiadomo, iż ten Lord niemiał innego zamiaru, iak tylko wprowadzić teraźnieyszych Ministrów przez ten wniosek w kłopot. — Lord Bexley mówił dziś w teyże Izbie przeciw zwłoce względem bilu zbożowego i żądał, aby w następuiący Piątek niezawodnie był roztrząśniony, gdyż ta zwłoka pociąga za sobą wiele niedogodności.

Porty nasze otworzone zostały dnia 19 b. m. do wprowadzania zagranicznego owsa, stósownie do istnieiącego ieszcze bilu zbożowego, za opłatą celną po 4 pence od kwarteru.

Przywieziono tu 1200 beczek solonego wołowego i wieprzowego mięsa z Zjednoczonych Stanów północney Ameryki; a że to iest głównym artykułem handlu Irlandyi, przeto wielu Irlandzkich parlamentowych członków udało się z przełożeniem do Ministra Huskisson, który przyrzekł, iż zasłoni cłem ten handel Irlandyi.

W większey części okolic Anglii widzieć się daią żyta mizerne, co przypisuią zimnu, części też złemu nasieniu. Pszeni-

)2(

ce nie tylko zimno, ale nawet robaki uszkodziły.

Dzisieysza Gazeta Goniec mówi o nayńowszey ultraroialistkiey (przez P. Lethbridge w niższey, i kilku wiadomych Lordów w wyższey izbie utworzoney oppozycyi) iak następuie: "Spodziewamy się, że upadek nayniestósownieyszey, nayniesławnieyszey i naymniey znaczącey oppozycyi, iakiey w rocznikach Parlamentu niema przykładu, wkrótce nastąpi, ieżeli iuż nie nastąpił. Nieumiemy iey stósowniey przyrównać, iak do dwòch lub trzech piianych czeladzi rzemieślniczych, którzy na szylingowey galeryi długi czas przerywaią słuchanie całey w teatrze publiczności."

W Frogmore czynione są przygotowania na przyięcie Królowey Wirtembergskiey wdowy.

Wczoray przybył tu z Paryża Xżę Borghese.

Gazety Lizbońskie odebraliśmy do 12 b. m. Stan zdrowia Rejentki polepszał się ciągle; zresztą nie zawieraią nic ważnego.

Zachodnio-Indyyski pocztowy statek przywiozł wiadomości z Karakas do 2 Kwietnia. Boliwar znaydował się pod ówczas w tem mieście, i cały kray znaydował się w niespokoyności z powodu iego złożenia godności Prezydenta; spodziewano się iednak, iż przychyli się do powszechnych życzeń i pozostanie na urzędzie. Jenerał Bermundez opuścił służbę Kolumbiyską i przybył do Trinidad. Miał oświadczyć, iż woli bydź w służbie Angielskiey prostym żołnierzem, niżeli w Rzpltey dowodzącym Jenerałem. Przypomnieć sobie potrzeba, iż Bermudez podczas powstania Paeza wszczął wałkę z obywatelami i od nich pobity został.

— Dnia 26 —

We Srodę były u Króla wielkie pokoie, podczas, których wszyscy Ministrowie, i wyżsi urzędnicy składali Monarsze uszanowania.

Z powodu rocznicy urodzin domniemaney Następczyny tronu Xiężny Wiktoryi (córki zmarłego Xcia Kentu, brata Królewskiego) która 8 rok kończy, przypuszczeni onegday zostali do spiewania u Rodziny Królewskiey przybyli z Hamburga Tyrolczykowie bracia Rainerowie.

Zgromadzenie złotników dało we Srodę dla Xcia Klarencyi z powodu iego przyięcia do tego cechu wielki obiad. Xżę ten przedsięwezmie wkrótce w towarzystwie pierwszego Lorda Rady admiralicyyney Cockburn inspekcyyną podróż do portów woiennych.

Gazeta Dworska zapełniona iest powinszowanemi adressami do Króla, które wynuszaią swoie podziwienie względem stałości J. K. Mci w oparciu się przeciw usiłowaniom nadwerężenia Królewskiey prerogatywy w wyborze administracyi. Gminna rada Londyńska uchwaliła podanie J. K. Mci w całym składzie takiegoż adressu, z pominięciem iednak pochwały względem utworzonego nowego Ministerium.

W Poniedziałek żądał Hr. Harewood od Biskupa Londyńskiego wyiaśnienia względem mianego przez niego i Arcybiskupa Kanterburgskiego u Króla posłuchania, podczas którego Monarcha miał się oświadczyć przeciw żądaniu Katolików. Biskup odpowiedział na iego żądanie; ale gdy Hr. Harewood o więcey nalegał, oświadczył Hr. Harowby (Minister) iż to sprzeciwia się konstytucyi i przepisom Parlamentu. — Dowiaduiemy się teraz, że Xżę Rutland udał się we Wtorek do Króla i podług nowey wieczorney Gazety *Standard* 4 godziny z nim rozmawiał. Xżę ten nigdy w Parlamencie nie mówi. — Wczoray zaczęło się posiedzenie Izby wyższey o godzinie 5 po południu na które wcze-

śniey zeszło się mnóstwo słuchaczów. Na wniosek Lorda Goderich zamieniała się Izba w wydział względem rozważenia nowego bilu zbożowego, który iuż po drugi raz był odczytany. O godzinie 1wszey z północy został bil przez wydział 120 głosów przeciw 63 przyięty, i niedostaie mu iuż iak tylko 3go odczytania.

Wczoraysza Gazeta Goniec zawiera: "Możemy nayuroczyściey zapewnić, iż dotąd nie uczyniony został żaden krok do cofnienia woysk Angielskich z Portugalii.

Onegday obchodzona tu była w Gospodzie Crown i Ancher obiadem dwudziesta rocznica obioru P. Fr. Burdetta Reprezentantem od Westminsteru pod iego własną prezydencyią. Cobbet, który opierał się spełnieniu zdrowia P. Burdetta z powodu, iż przeszedł na Ministrowską stronę, zrządził okropną wrzawę, podczas której kieliszki i sżołki o mało nie latały. Nakoniec przy hucznych oklaskach P. Burdett doszedł do głosu, w którym wyłuszczył znane sweie zasady, a te są: że dla tego tylko wspiera Ministerium, iż lepiey iest coś otrzymać, iak wcale nic, coby było nieochybnie nastąpiło, gdyby P. Canning nie był stanął na czele administracyi. A ieżeli na przyszłych posiedzeniach za iego wspieraniem Rządu nic nie będzie zrobionem dla wolności obywatelskiey i religiyney, tedy powróci do mężney swey dwudziestoletniey oppozycyi.

Kommodor J. Brisbane umarł w Neu-Südwalis, dokąd chory przywieziony został.

Nowy traktat przyiaźni i handlu między W. Brytaniią i Mexykańską Rzecząpospolitą został dnia 31 Marca przez Kongres zatwierdzony. Sprawuiący interessa tey Rzeczypospolitey przy dworze Angielskim, P. Roccafuente, w roku 1825 zaliczył Posłowi Kolumbiyskiemu 63,000 Fs. na zapłacenie półroczney dywidendy Kolumbiyskiey pożyczki. Izba Reprezentantów Mexykańskich żądała od Ministra spraw zagranicznych przed kilku miesiącami wyiaśnienia, czyli wypłata takowa nastąpiła z upoważnienia Rządu. Minister przesłał Izbie kopiią daney w tey mierze odpowiedzi Senatowi: że P. Roccafuente działał bez upoważnienia Rządu, iednak czyn iego znayduie się w związku z inną nader ważną sprawą, która zapewnia zwrot tych pieniędzy, i dla tego Rząd nie może dać w tey mierze dalszego wyiaśnienia.

List z Buenos-Ayres pod dniem 12 Marca od Ajenta Loyds gospody wzmiankuie o maiącym wkrótce nastąpić pokoiu między Buenos-Ayres i Brazyliią. (Zobacz poniższy artykuł z Buenos-Ayres).

Do Panama przybył na początku Marca nowy Intendent tego międzymorza, bliski krewny Boliwara. Pierwszym iego środkiem było, iż zarządał wypłaty podatków przez połowę w gotowiźnie. Od bogatych kościołów zażądał także części srebrnych naczyń na potrzeby kraiowe, które dobrowolnie złożone zostały.

Oświecany tu na wierzy Kościoła S. Błażeia zegar wzbudza powszechne podziwienie. Dzwon sam zapala świcę i gasi ią gdy potrzeba. Swieca nietylko obiaśnia wieżę, ale nadto na tarczy zegaru poznać za iey światłem można każdą minutę.

Z Buenos-Ayres d. 13 Marca.

Wyszło tu piąte doniesienie woyska republikanckiego, które w treści zawiera: "Bitwa pod Ituzaingo. Dnia 20 Lutego równo zedniem zbliżyły się obustronne woyska do siebie. Wódz nasz przemówiwszy do wszystkich oddziałów, rozkazał Jenerałowi Lavalleja uderzyć na nieprzyiacielskie lewe skrzydło. Oddział pod Zufriategui składał

drugą liniią do posiłkowania tego natarcia. Jenerał Soler trzymał niektòre wzgòrza osadzone. Na Pułkownika Lavalle na lewem skrzydle uderzyło 3 bataliiony nieprzyiacielskiey piechoty, tudzież bataliion Niemcòw i 2000 jazdy z 6 działami, ktòre odpartemi zostały, wszelako los bitwy nie był ieszcze rozstrzygniony. Nieprzyiaciel rzucił się z całą siłą na prawe nasze skrzydło i środek; musiano więc wezwać odwòd na pomoc. Pułkownik Brandzen uderzył na czele swego oddziału na nieprzyiaciela. Szosty i 2gi bataliion pod Pułkownikami Plazabel i Alegre odparły jazdę nieprzyiacielską i Niemieckich iego pikinierów, ktòrzy w ucieczce prawie zniszczonemi zostali. Pułkownik Olavaria na czele 8go pułku umiał utrzymać swoią sławę pod Junin i Ajacucho, i nakoniec nasi pikinierowie przełamali liniią nieprzyiacielską, co na stronę naszą przeważyło zwycięztwo. Za jazdą która ścigała nieprzyiaciela postępowały 4 bataliiony piechoty. Nieprzyiaciel zostawił na placu boiu 1200 zabitych, pomiędzy którėmi Jenerał Abreu; zabraliśmy wiele jenców, broni, taborów i zdobyliśmy 10 dział. Strata nasza wynosi 800 ludzi w zabitych i ranionych. Wszystkie oddziały officerowie i żołnierze odznaczyli się w wysokim stopniu i Jenerał Alvear podziękował im w swey odezwie. Jazda ścigała nieprzyiaciela do północy; reszta woyska rozłożyła się na wysepkach przy Caciqui. Pustynie piaskowe uratowały nieprzyiaciela od dalszego ścigania, ponieważ zmordowały się konie. Dnia 21 postąpiliśmy do Caciqui; Pułkownik Paz szedł za nieprzyiacielem. Wiele ludzi z nieprzyiacielskiey Niemieckiey piechoty przeszło do nas dnia 25 w San Gabriel; przeszło niemniey do nas wiele mieszkańców, a wielu officerów ofiarowali wystawić korpus *Libertores del Continente del Rio-Grande* (oswobodców stałego lądu Rio-Grande). Dnia 26 przybyło nasze woysko nad rzekę Bacacay, która obok San Gabrier płynie, i zdobyło tu zapisów za 350,000 dol. — L. Maniella, naczelnik głównego sztabu. „ — Gazety nasze potwierdzaią także zdobycie Brazyliyskiey flotylli na rzecze Uraguay przez Admirała Brown dnia 19 Lutego, przez co handel na tey rzecze i Parana stał się wolnym. Dnia 24 stoczył ten Admirał 3chgodzinną walkę z blokuiącą Brazyliyską eskadrą i zmusił ią do oddalenia się z tych wód. Brazyliyski szoner z 120 ludzi wyleciał podczas tey bitwy na powietrze.

Rząd Purawiański mianował P. Aguero swoim Posłem przy Stolicy S.

Podług doniesień z Chili zaszły tam zaburzenia, i Jenerał Freire Prezydentem, a P. Pinto Viceprezydentem obranemi zostali.

Z Bruxelli d. 22 Maia.

Minister spraw wewnętrznych zakończył dnia 8 b. m. w imieniu Króla posiedzenia Stanów jeneralnych.

Wczoray zawdział Dwór na 4 tygodnie załobę po zmarłym Królu Saskim.

Podług urzędowego doniesienia Król od dnia dzisieyszego zacznie co środa dawać zwyczayne posłuchania.

Dnia 18 panowała okropna burza w Hadze. Piorun uderzył w wieżą głównego kościoła, ale po konduktorze spuścił się bez zrządzenia żadney szkody w ziemię. Pięć razy uratowany iuż takim sposobem został ten kościół od pioruna.

Handlowa tuteysza Gazeta Merkury donosi, iż naydawnieyszy tuteyszy Dom bankierski zaprzestał płacić.

Z Alexandryi d. 11 Kwietnia.

Z eskadry, ktòra dnia 2. b. m. powiozła

ztąd nowego Baszę na Kandyią, powrócił tu nazaiutrz ieden okręt bez masztów skołatany przez burzę ekwinokcyalną.

Gdy nasz Basza mianowany został naczelnym Wodzem wszystkich przeciw Grekom przeznaczonych Ottomańskich sił, przeto stoiąca w naszem porcie od kilku tygodni Egipska eskadra z mocnioną została eskadrą W. Sułtana z 17 żagli złożoną, pomiędzy któremi znayduią się 4 liniiowe okręty, a 20 ieszcze iest z Stambułu oczekiwanych, tak, iż zgromadza się tu przeszło 100 woiennych okrętów na stanowoczą, iak Turcy sądzą, wyprawę. Mówią, iż na tę flottę wsiędzie 11,000 nowego woyska i ta znaczna siła uderzy potem na Hydrę. Basza przybył tu przed 4 dniami, ale nieład i zły stan naszey eskadry, wyczerpanie skarbu i niebaczenie na rozkazy Baszy, tak są wielkie, iż mimo czynności iego niema podobieństwa, aby wyprawa przed dwiema lub trzema miesiącami mogła bydź do wyyścia pod żagle przygotowaną.

Od granic Tureckich d. 18 *Maia.*

Podług listów z Stambułu pod dniem 2 Maia Sułtan oddalił Seraskiera Reszyd Baszę, który pod Akropolis dowodził, a następcą iego Aga Baszę mianował. Urząd zaś Agi Baszy, to iest dozor nad woyskami nad Bosforem powierzył oddalonemu byłemu Kapitanowi Baszy Chosrew, którego Grecy przezwali Topal Baszą. Z oddalenia Seraskiera wnoszą, iż albo Akropolis iest oswobodzone, albo przynaymniey woysku oblegaiącemu źle się powodzi. Powyższe listy wzmiankuią także, iż Sułtan nakazał Reis-Effendemu, aby nie przyymował więcey żadney noty od obcego Mocarstwa za Grekami.

Dostrzegacz Austryiacki zawiera następuiące wyimki z Gazet Greckich:

Z Przyiaciela Praw pod dniem 20 *Kwietnia* 1827 *r.* — Jak tylko Lord Cochrane obiął naczelne dowodztwo nad Grecką morską siłą, chciał zaraz zebrać wszystkie na morzu siły Greckie na wielkie swoie cele; ztem wszystkiem niebezpieczeństwo cytadeli Ateńskiey Akropolis ściągnęło naypierwszą iego uwagę; ułożył więc wielką wyprawę morską i lądową, po którey spodziewać się należy, iż wkrótce zabaczemy Attykę oswobodzoną. Przeznaczone na tę wyprawę oddziały morskie wypłynęły z wyspy Spezzyi dnia 16, a z Hydry dnia 17 i 18 Kwietnia w liczbie 12 woiennych i przewozowych okrętów z 1200 morskich żołnierzy pod rozkazami Majora Urquhart. Oba naczelni Wodzowie morski Lord Cochrane, lądowy Jenerał Church, chcą osobiście tą połączoną wyprawą kierować. Oba udali się dnia 18 b. m. z Poro do Piraeus.

Z teyże Gazety pod dniem 23 *Kwietnia.* — W przeszłym Nrze naszey Gazety nie mieliśmy czasu udzielić nazwiska Kapitanów woiennych okrętów i woysk, z których składa się wyszła z Hydry wyprawa pod dowództwem Majora Karola Gordon Urquhart. Otoż są: Woiennych okrętów iest pięć pod rozkazami PP. Ant. Ch. Andreu, Stamatio Foka, Jana Pandeli, Ch. Stamatio Doko i Anagnosti P. Zoti. — Korpus Hydryyski składa się z 10 bataliionów, których naczelnikami są: PP. Demetry J. Kriesi, Anagnosti Dentaku, And. Druga, Nic. Vottu, Nic. Kolodima, Teod: Bufi, Ana. Robotsi, Mar. Geor. Paraskevia, Sawa Tripu i Pandeli Aeniti. — Wczoray odpłynęły ztąd ieszcze dwa palne statki pod rozkazami pierwszy Kapitan Manoli Georgiu, drugi Anast: Spachi, a dziś czynione są po wszystkich kościołach modły o uproszenie naywyższego Dawcy wszechrzeczy o udzielenie wyszłemu woysku siły.

Wypis z listu przybyłey do Falerus Hydryyskiey wyprawy na odsiecz Aten pod d. 20 Kwietnia. — Wczoray pod Falerus postrzegliśmy Akropolis i Ateny, szanowne szczątki naddziadów naszych. Wylądowaliśmy przed osadzonem przez Jenerałów Macryiani i Notaropu naszem stanowiskiem i uważaliśmy zbliska walczące przeciw sobie obozy. Jenerał Macryiani okazał nam list pod dniem 15 b. m. z Akropolis, w którym nayżywszemi farbami opisany iest kłopot oblężonych, ale razem ich męztwo i nadzieia, że Grecy pośpieszą im na pomoc. Wystawić sobie można iak dalece ożywia się w nich nadzieia na widok zgromadzaiących się zewsząd morskich i lądowych sił Greckich, a ile ten widok zatrważa oblegaiących! — Dowiedziawszy się, że Wielki Admirał z swoią galerą znayduie się za Piraeus, wsiedliśmy więc na okręty i popłynęliśmy do przeznaczoney okolicy, dla zaczekania na nadpłynienie reszty okrętów. Mieliśmy tu przed oczema oba obozy, które czasami z dział do siebie strzelaią. — Admirał wysiadł potem na ląd z wszystkiemi officerami i udał się do obozu dowodzącego w wschodniey Grecyi Jenerała Karaiskaki. Sekretarz i ziomek Lorda Cochrane P. Massom miał do woyska przemowę, a szlachetny Lord przyrzekł 1000 talarów nagrody za zdobycie chorągwi dowódcy Tureckiego Kiutajera, a drugi 1000 za zatchnienie iego bandery na Akropolis. Po wyznaczał ieszcze inne nagrody za waleczne czyny. Mowy i czyny iego zrządziły tak wielki zapał w obozie Greckim, iż zaczęto żywo strzelać do obozu Tureckiego, co dopiero noc zakończyła. — Zaledwo powrócił Lord na swoią galerę i zobaczył, iż reszta wyprawy nadpłynęła, rozkazał i nam podnieść kotwice, a tak połączywszy się wszyscy zarzuciliśmy przed Falerus kotwice, a iutro zapewne wyląduiemy naszych żołnierzy. — Jak dowiaduiemy się z pewnego źródła Wielki Admirał i dowodzący obozem Jenerał rozstali się bardzo ukontentowani.

Na końcu wyraża ieszcze Gazeta Hydryyska pod dniem 23 Kwietnia: "W tey chwili odebraliśmy kilka listów, pod dniem 22 b. m. z Falerus, z których się dowiaduiemy, że nasi przybyli tam dnia 20 i tego zaraz dnia ucierała się część Hydryyskiego korpusu, łącznie z innemi Grekami z Falerus, z oszańcowanemi tam Turkami. W tey utarczce okazali się i na lądzie waleczni nasi ziomkowie godnemi swey sławy na morzu. Postępuiąc naprzód zatchnęli swoią banderę na pół karabinowego wystrzału od rowu nieprzyiacielskiego i 5 z nich było ranionych. Dowódca ich Major Urguhart bardzo chwali ich śmiałość.

Pierwszy Numer Dziennika Pszczoła Grecka pod dniem 12 Kwietnia któryśmy (wyraża Dostrzegacz Austryiacki) teraz przez Stambuł otrzymali, zawiera z Troezen teraznieyszego siedliska narodowego Zgromadzenia Greckiego następuiący artykuł: "Lord Cochrane wykonał onegday w Zgromadzeniu narodowem następuiącą krótką przysięgę iako Wielki Admirał Greckiey siły morskiey: "Poprzysięgam przelać moią krew, ieżeli tego potrzeba, za ocalenie Grecyi, i że ią na ówczas tylko opuszczę, skoro się sama opuści.,, — Gdy ninieyszy Nmer naszego pisma znaydował się iuż pod prassą, odebraliśmy wiadomość, że Zgromadzenie narodowe na wczorayszem posiedzeniu obrało Hr. Jana Capo d' Istrias na 7 lat Naczelnikiem Rzeczypospolitey Greckiey z tytułem konstytucyynego Gubernatora, i że trudni się utworzeniem z 3 lub 5 członków kommissyi, która aż do iego przybycia rządzić ma Grecyią. (Ta kommissyia, iak się w przeszłey Gazecie z 2go Nru Pszczoły doniesło, składa się z 3 członków, których nazwiska są: Mauromichali, Naku i Marki.).

DODATEK
DO Nro 46.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 10 CZERWCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0ō R.	Therm: czyli stopiziu ciepła	Higrométr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Czerw:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 4, 309	+ 17. 0	76	Zachodni słaby	Pogoda z Chmur:	
12	„ 4, 260	+ 22. 2	67	Połud: Ws: słaby	„	o go. 2 deszcz.
5. 3	„ 3, 987	+ 20. 6	72	Półn: Za: mocny	Pochmurno	o g. 5 deszcz i grzm.
9	„ 3, 942	+ 13. 9	86	żaden	Pogoda z Chmur:	
7	27 3, 822	+ 15. 2	81	Południow: słaby	Mgła	
6. 12	„ 3, 262	+ 21. 8	68	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	o go. 2 deszcz.
3	„ 2, 804	+ 23. 4	66	Półn: Ws: średni	„	o g. 5 deszcz i grzm.
9	„ 2, 376	+ 15. 1	84	„ słaby	„	
7	27 1, 419	+ 17. 8	76	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
7. 12	„ 1, 124	+ 21. 4	68	„ „	„	
3	„ 1, 218	+ 19. 9	75	Połn: Za: mocny	Pochmurno	Grzmot i deszcz.
9	„ 1, 604	+ 15. 4	84	Połud: Za: średni	Chmury	
7	27 2, 011	+ 16. 0	79	Połud: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
8. 12	„ 2, 714	+ 21. 1	66	„ słaby	Chmury	
3	„ 2, 740	+ 18. 8	73	Połn: Za: średni	Pochmurno	Grzmot.
2	„ 3, 333	+ 15. 0	86	„ mocny	„	Deszcz, błys: z grzm.

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— Z *Krakowa.* —

W Y C I Ą G

Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Maia 1827 roku.

Naywyższy stan Barom: dnia 2 27" 6.‴964.
Nayniższy . . . 7 27 0. 541.
Średni . . . . 27 4. 183.

Naywiększe ciepło dnia 31 + 24. 4.
Naymnieysze dnia 3 rano + 0. 3.
Średnie . . . + 14. 584.

Naywiększa wilgoć dnia 22 . 86.
Naymnieysza . . 6 . 55.
Średnia . . . . 71. 7.

Dni pogodnych 2. Pogodnych z chmu-

nami 15. Pochmurnych 14. Deszczów 19. Grad 1. Mgły 2. Grzmotów 7. Wichrów 2. Wiatr panuiący wschodni.

W Krakowie dnia 1 Czerwca 1827 roku.

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Berlina d. 28 Maia.

Onegday w zamku Królewskim Charlottenburgu nastąpiło wysokie zaślubienie J. Królewicowskiey Mci Xcia Karola Pruskiego, trzeciego syna N. Króla, z J. Królewicowską Wysokością Xiężniczką Maryą Sasko-Weimarską, która dnia poprzedzaiącego w dobrem zdrowiu przybyła do rzeczonego zamku. Dziś Wysocy Nowożeńcy odprawią wiazd do Berlina.

Król Jmć urządzaiąc roku 1824 Stany prowincyonalne w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, zastrzegł sobie prawo nadawania przywileiu reprezentacyi właścicielom majoratów. W skutku tego udzielił teraz Atanazemu Hrabiemu Raczyńskiemu, iako właścicielowi majoratu założonego w Powiatach Szamotulskim i Obornickim prawo głosowania na Seymie Wielkiego Xięztwa Poznańskiego.

Z Gdańska d. 24 Maia.

Targ zbożowy iest ożywiony nietylko przez znaczny przywóz, ale i odbyt; nie można atoli brać ceny 345 zł: Pr: za iednakową cenę naypięknieyszey pszenicy; gdyż gatunek, za który tyle płacono, był nadzwyczay piękny, a przedaiący obstawał uporczywie przy tey cenie. Ogólnie iednak powiedzieć można, iż ceny zboża są raczey wysokie, niż niskie. Na starą pszenicę i na pszenicę przeszłoroczną przywiezioną z odległeyszych okolic Wisły i Bugu, tudzież na zrośniętą, nie ma wcale odbytu.

Od brzegów Menu d. 27 Maia.

N. Królowa Bawarska przybyła w powrocie z swey podróży w towarzystwie braci swoich Xiążąt Fryderyka i Edwarda Sasko-Altenburgskich do Norymbergi. Pierwszy zabawi w Noremberdzie kilka miesięcy u brata swoiego. — Węgielny kamień na nowe Muzeum w Heidelbergu założony uroczyście został. Gmach ten poświęcony razem będzie naukom i zabawie.

Parowy statek Fryderyk Wilhelm rozpocznie dnia 8go Czerwca swoią regularną żeglugę między Koloniią i Moguncyią. Gdy dnia 26go Maia przybył około godziny 1wszey z południa do Koblentz, był wystrzałami dział i muzyką 28 pułku przyięty.

Stopa prowizyi od całego narodowego długu Wielkiego Xięstwa Heskiego zostanie wkrótce na 4 od sta oznaczoną.

Na odbytym w dniach 14. 15 16 b. m. na jarmarku w Spremberg odważono 580 centnarów wełny. Cena iey była: ordynaryyney centnar 38 talarów, średniey 43 a lepszey 46 talarów.

Słońce okazuie teraz niedaleko środkowego punktu plam 26.

Owdowiała Królowa Saska obrała na swoie mieszkanie o 3 godziny drogi od Drezna odległy zamek Gros-Sedlitz.

Dopiero teraz okazuią się w niektórych okolicach Niemiec skutki tegoroczniey tęgiey zimy, gdyż prawie wszystkie orzechowe drzewa przemarzły i rzadko widzieć opuszczaiące się ieszcze.

Z Sztokolmu d. 18 Maia.

Dwór nasz zawdział na miesiąc żałobę po zmarłym Królu Saskim.

Gazeta rządowa zawiera rozporządzenie Królewskie, mocą którego akt r. 1724 prze-

siw Niderlandzkim okrętom iest uchylony i wzaiemność opłat od okrętów i towarów w obu kraiach iest ustanowiona.

Prezes woiennego kollegium, Jenerał porucznik Tibell, wydał historyią orderu Serafickiego, w którey usiłuie dowieść, iż ten order ustanowiony został w r. 1285 przez Króla Magnusa Ladula z powodu zaślubienia się iego syna Birgera z Małgorzatą, córką Króla Duńskiego Ericha.

Dla podania ubogim ludziom w Skaraborgslehn sposobności do zarobku tey wiosny i wczasie lata przez roboty około twierdzy Wanas, wyznaczonych zostało na te roboty 10,000 talarów bankowych.

Z Amsterdamu d. 29 Maia.

Do Londynu nadeszły doniesienia od Angielskiego Pułkownika Macdonald z Tabriz pod dniem 23 Marca, podług których korpus Rossyyski z około 6000 regularney piechoty, kilku bataliionów Ormiańskich i 5000 jazdy złożony, przybył do Kharak i Kara-Kalak nad rzeką Araxes, a woyska Perskie pod Abbas Mirza stały w Tabriz.

Rada miasta Antwerpii postanowiła wystawić nowy teatr piękney budowy na placu teraźnieyszego.

Rossyyski Xżę Mestszerski, były Kapitan w gwardyi Cesarskiey, przeiechał tędy z Paryża do Hamburga.

Z Genewy d. 19 Maia.

W tey chwili nadeszła przez nadzwyczayną sposobność z Maselii do P. Eynarda następuiąca wiadomość: "Lord Cochrane pokazawszy się w wodach Nawarynu, dokazał iuż cudów waleczności, i z 6 Tureckich okrętów, które napotkał, zabrał 4. Inny okręt wiozący Ibrahimowi Baszy z Alexandryi ammunicyią dostał się także w iego ręce.„

Od granic Tureckich d. 20 Maia.

Lord Cochrane przysłał zastępczey rządowey Kommissyi Grecyi następuiący rapport o zaszłey dnia 25 Kwietnia pod klasztorem w Piraeus bitwie:

Do zastępczey rządowey Kommissyi Grecyi.

„ Dziś zaszła chwalebna dla oręża Greckiego bitwa. Walkę rozpoczęli żołnierze morscy, którzy w różnych punktach na półwyspie (Munichia) wysiedli i znayduiących się tam nieprzyiaciół przed sobą pędzili; żołnierze lądowi nie ustępuiąc w odwadze morskim, rzucili się także na nieprzyiaciela. Gdy Spezzioci zabierali stanowiska nieprzyiacielskie na półwyspiu, postępowały woyska na przeciwnym brzegu Piraeus naprzód, i Turcy niespodziewaiąc się tak bohaterskiego napadu z strony Greków, uciekali podobnie iak trzóda na wszystkie strony. — Dzień dzisieyszy stanowi nową epokę w systemacie woyskowym nowey Grecyi. Jeżeli iutro tak się wszyscy sprawią, iak dziś sprawili się bez wyiątku, tedy oblężenie Akropolis zostanie zniesione i wolność Grecyi będzie zapewniona. — Życzeniem moim iest, aby Grecy uzyskali na dłuższy czas wolność, niżeli ich niewola trwała, i aby sława ich wyrównała sławie ich naddziadów! — W porcie Piraeus dnia 25 Kwietnia 1827.

(pod.) *Cochrane.*„

Naczelny Wódz lądowey Greckiey siły, Jenerał Church, wydał w drodze do Aten dnia 20 Kwietnia w główney swey kwaterze Megara następuiącą odezwę:

Wodz naczelny do wszystkich Greków.

„ Powołany od narodu Greckiego i od iego w Troezen zgromadzonych Reprezentantów na Jeneralissima, wyznać tylko mogę, iż głęboko czuię wielkość świętego obowiązku, który ten urząd na mnie wkłada, i iak

wysoko ten chlubny zaszczyt cenię. Wiem, iż ani z moich talentów, ani wiadomości nie stałem się godnym chwalebnego tytułu Jeneraliissima Grecyi; ale gorliwość, z którą oddawna poświęciłem się sprawie Grecyi, poleca mnie miłości i ufności całego narodu, a to tem mocniey, że wielu, którzy się w walce za oyczyznę odznaczaią, byli dawniey moiemi towarzyszami oręża. — Naród Grecki będąc szczęściem w iednym zgromadzeniu w Troezen połączony, spodziewać się może z iedności, patryotyzmu i tęgości wszelkich pomyślności, niebawnego od tyranii oswobodzenia i przez cały Chrześciański świat uznan a za narod sławny i niepodległy. Spieszcie więc Grecy wszelkiego stanu i wieku, którzy możecie broń nosić, i stawaycie pod znakami waszey oyczyzny; spieszcie dla oswobodzenia sławnych Aten i odpędzenia barbarzyńców z ich świętych murów. Spieszcie szybko i niewątpcie, że nowe znaki zwycięztwa, które na Attyce zatchniecie i które wszystkie dawnieysze przewyższyć maią świetnością, ugruntuia bezpieczeństwo i nieśmiertelną chwałę Grecyi. Ja z mey strony starać się będę wszelkiem siłami wspierać szlachetnych waszych woiowników i mieszkańców mieysc, przez które woyska przechodzić będą, ochran ać od wszelkich nat rczywości; a gdy za pomocą Boską Ateny oswobodziemy, na ówczas woiownicy otrzymać maią nagrody swey waleczności, a obywatele cieszyć się będą z zaprowadzenia systematu, który wszystkim prawami zabronionem ucięmierzeniom i nadużyciom koniec położy. Oto są w kilku słowach moie uczucia, które na czele woyska w Megara wszystkik Grekom obiawiam, i bądzcie przekonanemi, Grecy, iż sławny Wódz morski równo zemną przyłoży się wszystkiemi siłami i wszystkiemi, iakie tylko bydź mogą, sposobami do ugruntowania waszego szczęścia, chwały i niepodległości. — Dan w Megara dnia 20go Kwietnia 1827.

(pod.) Jeneralissim Grecyi,

Church.„

DONIESIENIA.

Dnia 12 b. m. i r. o godzinie 10tey ranney w Kaźmierzu żydowskim przy Krakowie pod L. 110, wydzierżawione będą dochody tegoż domu na rok ieden od daty licytacyi zaczynać się maiący. Tegoż samego dnia o godzinie 3ciey po południu w Kleparzu przy Krakowie pod L. 166, wydzierżawione zostaną dochody pomienionego domu na lat trzy od daty licytacyi zaczynać się miane. Chcący licytować zaopatrzeni w Vadium złp. 30 na oznaczone mieysca i czas przybędą.

W Krakowie dnia 8 Czerwca 1827 roku.

T. *Jarzyński*, Kom: Sąd.

Folwark w Bronowicach Wielkich z budynkami gospodarskiemi nowo wystawionemi, wraz z propinacyią, gruntami, karczmami, iako też ogrodem, stawem zarybionym pół mili od Krakowa każdego czasu iest do sprzedania; życzący kupna zgłosić się raczy do Właściela pod Nro 61 w Kleparzu zamieszkałego, i tam o warunkach sprzedaży zawiadomionym zostanie.